

การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR

Development of Teachers' Potential in Conducting a Classroom Action Research to Enhance Learners' Characteristics based on CCPR Model

ไชยวัฒน์ ชุมนาสีว^{1*} อาคม อึ้งพวง¹

Chaivat Chumnasiao^{1*}, Arkom Eungpuang¹

(Received: August 24, 2021; Revised: October 21, 2021; Accepted: November 25, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิในปี 2562 2) พัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR 3 ลักษณะ ประกอบด้วย ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับมากขึ้นไป ความสามารถในการเขียนโครงร่างการวิจัย ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับมากขึ้นไป และความสามารถในการเขียนบทความวิจัย ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับมากขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ดำเนินการเป็นครูผู้สอนใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 5 โรงเรียน รวม 50 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ชุดฝึกปฏิบัติการรวม 3 ชุด 2) แบบประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครู จำนวน 3 รายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และเกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลผล

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐานของครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพครู มีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน คิดเป็นร้อยละ 54 ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ครูมีการจัดทำโครงร่างวิจัยก่อนทำการวิจัยคิดเป็นร้อยละ 23 และครูมีบทความวิจัยตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการร้อยละ 10 2) ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

¹คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹Faculty of Education, North Eastern University

*Corresponding author. E-mail: Chai18022500@gmail.com

($\bar{X}$ = 4.89, S.D. = 0.32) 3) ครูสามารถเขียนโครงร่างการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.91, S.D. = 0.23) และ 4) ครูสามารถเขียนบทความวิจัยเพื่อเผยแพร่ทางวารสารวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.87, S.D. = 0.30)

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพครู การใช้วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน คุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR

Abstract

The purposes of the study were 1) to study problems in conducting classroom action research of school teachers working under Chaiphum Secondary Educational Service Area Office in the year of 2019, 2) to improve the teachers' potential in conducting a classroom research which consists of the ability in designing instructional system to enhance students' characteristics based on CCPR model, the ability in writing a research proposal and the ability in writing a research paper which all task must receive a high standard level or above. The sample were 50 teachers teaching in 8 subjects from 5 schools under Chaiphum Secondary Educational Service Area Office. Tools used were 1) 3 sets of practice kits, and 2) an evaluation form (divided in 3 parts). Statistics used were $\bar{X}$, S.D., percentage and result interpretation of average criteria.

The findings showed that 1) 54 percent of teachers were able to design their instructional system for the classroom action research, 23 percent of teachers were able to write the research proposal before conducting their classroom action research and 10 percent of teachers succeed in publishing their research paper in journals, 2) teachers could design the instructional system to promote learners' characteristics with a high level ($\bar{X}$ = 4.89, S.D. = 0.32), 3) teachers could write the research proposal with a high level ($\bar{X}$ = 4.91, S.D. = 0.23), and 4) teachers could write the research papers and published in academic journals with a high level. ($\bar{X}$ = 4.87, S.D. = 0.30).

Keywords: Development in Teachers' Potential, The Research using Classroom Function as Platform, Learners' Qualification According to CCPR.

บทนำ

โลกในศตวรรษที่ 21 เป็นช่วงเวลาที่ทำลายความสามารถของมนุษยชาติ เพราะเป็นยุคที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษนี้ต้องปรับวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนดังที่ วิจารณ์ พานิช (2556) ได้กล่าวถึง “ครูเพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21” ว่าครูต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองอย่างมาก เพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการเตรียมคนออกไปทำงานที่ใช้ความรู้ (Knowledge worker) และเป็นบุคคลพร้อมเรียนรู้ (Learning person) ดังนั้นทักษะสำคัญที่สุดของศตวรรษที่ 21 จึงเป็นทักษะของการเรียนรู้ (Learning skills) ขณะเดียวกันสิทธิพล อาจอินทร์ (2562) ได้เสนอแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ว่า แนวการจัดการเรียนรู้จะเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ โดยใช้กระบวนการทางปัญญาหรือกระบวนการคิด กระบวนการทางสังคมหรือกระบวนการกลุ่ม ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนผ่านหลักสูตรเชิงสหวิทยาการ และขับเคลื่อนด้วยการวิจัยเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 30 ที่กำหนดไว้ว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” และมาตรฐานการกำหนดตำแหน่งวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนการสอนด้วยการกำหนดให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะประจำวิชา คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตร รวมทั้งศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์และหรือวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูต้องปรับและเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดทักษะของการเรียนรู้บนฐานของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ชัยวัฒน์ สุธิธีรัตน์ (2559) ได้เสนอไว้ 3 ด้าน เพื่อให้ครูผู้สอนนำสู่การจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ด้านความรู้เน้นจิตสำนึกต่อโลกการเงิน เศรษฐกิจ ความเป็นพลเมือง โลกทางกายภาพ โรคทางธรรมชาติ สุขภาพเป็นต้น ด้านทักษะการเรียนรู้และการคิดขั้นสูง และด้านทักษะชีวิตที่เน้นความเป็นผู้นำ ความสามารถในการปรับตัว การใช้เหตุผล ตลอดจนความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เมื่อครูผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนบทบาท ทั้งการจัดการเรียนรู้และทำหน้าที่เป็นนักวิจัยเพื่อค้นหาปัญหานำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน จะทำให้ครูได้ความรู้จากประสบการณ์ไปพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน

และตอบโจทย์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป (วรรณดี สุทธินรากร, 2563) ด้วยบทบาทของครูผู้สอนทั้ง นักการสอน นักวิจัย และนักพัฒนาหลักสูตร ที่นำพาผู้เรียนไปสู่การแสวงหาความรู้นอกห้องเรียน ได้รับประสบการณ์จริงในโลก ทำให้การเรียนรู้มีความหมาย มีคุณค่าต่อการก้าวสู่โลกอาชีพและชีวิต ในอนาคตของผู้เรียน จะทำให้ครูเป็นครูมืออาชีพ ดังที่ Meniff (2000) กล่าวไว้ว่า “ครูมืออาชีพคือครู ที่มีพื้นฐานมาจากการทำวิจัย

ในอดีตที่ผ่านมาการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้มีปัญหามากหลายประการ อาทิ การพัฒนา ดำเนินการไม่ทั่วถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาอย่างแท้จริง การพัฒนาไม่ตรงกับความต้องการ หรือข้อบกพร่องของครู เนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดหลักสูตรแล้วให้ครูเป็นผู้สมัครเข้ารับการ พัฒนา ทำให้การพัฒนาไม่สอดคล้องกับความต้องการและการนำไปใช้ประโยชน์ในการ จัดการเรียนการสอนของครูอย่างแท้จริง (สุทธิพงษ์ เวียงพรมมา, 2559) ด้านสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้นำเสนอผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี 2552-2559 พบว่าประเทศไทยประสบความสำเร็จในหลายด้าน และยังมีอีกหลายด้านที่เป็นปัญหาต้องได้รับการ พัฒนาอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะการพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาครูและการพัฒนาผู้เรียน มีค่อนข้างน้อย

จากข้อสรุปดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจและตรวจสอบเกี่ยวกับสภาพการจัดการ เรียนรู้โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพหุภาคีเครือข่าย ทางวิชาการระหว่างคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย (1) คณะครูโรงเรียนเจียงทองพิทยาคม (2) คณะครูโรงเรียนบ้านเขว้าวิทยายน (3) คณะครูโรงเรียน บ้านแท่นวิทยา (4) คณะครูโรงเรียนสีลองวิทยา และ (5) คณะครูโรงเรียนบางอำพันธ์วิทยา ซึ่งเป็น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มของแต่ละโรงเรียนรวม 40 คน ใน 3 ประเด็น พบว่า (1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐานมีการดำเนินการคิดเป็นร้อยละ 54 (2) ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน ครูมีการจัดทำโครงร่างวิจัยก่อนทำ การวิจัยคิดเป็นร้อยละ 23 และ (3) เมื่อจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแล้วเสร็จ ครูมีการเขียน บทความวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนลงตีพิมพ์ลงในวารสารทางวิชาการคิดเป็นร้อยละ 10 เท่านั้น

เมื่อผู้วิจัยค้นพบประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นฐานทั้ง 3 ประเด็น ดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาศักยภาพครูระดับมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ให้สามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนเป็นฐานในรายวิชาที่ปฏิบัติการสอน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะเชิงก้าวหน้าให้ผู้เรียน

4 ลักษณะตามแบบ CCPR ของไฟฟูรี่ ลินลาร์ตัน (2561) ที่ได้สังเคราะห์ขึ้น ประกอบด้วย การคิดวิเคราะห์ไตร่ตรอง (Critical mind) การคิดสร้างสรรค์ (Creative mind) การสร้างผลิตภัณฑ์หรือชิ้นงานเชิงนวัตกรรม (Productive mind) และการมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม (Responsible mind) ขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิในปี 2562

2. เพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดทำวิจัยปฏิบัติการใช้เรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR 3 ลักษณะ ประกอบด้วย

2.1 ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐานผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับมากขึ้นไป

2.2 ความสามารถในการเขียนโครงร่างการวิจัย ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับมากขึ้นไป

2.3 ความสามารถในการเขียนบทความวิจัยโดยใช้การวิจัย ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับมากขึ้นไป

การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ดำเนินการทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

1. การทบทวนวรรณกรรม ดำเนินการทบทวนวรรณกรรมในประเด็นต่อไปนี้

1.1 โครงการพหุภาคีเครือข่ายทางวิชาการ เป็นโครงการที่ผู้วิจัยและคณะร่วมกันขออนุญาตต่อสำนักวิจัยและบริหารวิชาการ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการขอรับทุนสนับสนุนงานวิจัยประจำปี 2562 และถือเป็นโครงการของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สาขาวิชาต่าง ๆ ต้องนำสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีเป้าหมายเพื่อใช้เป็นโครงการให้บริการทางวิชาการแก่สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิที่สนใจจะพัฒนาศักยภาพครูกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างต่อเนื่อง เบื้องต้นมีสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาส่งคณะครูเข้าร่วมโครงการจำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย (1) โรงเรียนเจียงทองพิทยาคม (2) โรงเรียนบ้านเขว้าวิทยายน (3) โรงเรียนบ้านแท่นวิทยา (4) โรงเรียนสีลองวิทยา และ (5) โรงเรียนบางอำพันวิทยายา

1.2 กิจกรรมที่ใช้เป็นฐานดำเนินการพัฒนาศักยภาพครู ประกอบด้วยกิจกรรมดำเนินการ 4 กิจกรรม ดังนี้

1.2.1 กิจกรรมศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR โดยผู้วิจัยและคณะได้ออกแบบศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 5 โรงเรียนด้วยตนเอง เพื่อใช้เป็นปัญหาในการวิจัยครั้งนี้

1.2.2 กิจกรรมการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เน้นพัฒนาศักยภาพครูให้สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงไปยังการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ที่มุ่งฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ไตร่ตรอง (C) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (C) ทักษะการสร้างสรรค์ชิ้นงาน (P) และทักษะความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม (R)

1.2.3 กิจกรรมการเขียนโครงการวิจัยโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เน้นพัฒนาศักยภาพครูให้สามารถเขียนโครงการวิจัยตามระเบียบวิธีการวิจัย ก่อนทำการวิจัยด้วยตนเอง เพื่อให้ครูมองเห็นกระบวนการวิจัยที่จะจัดทำเด่นชัดขึ้น และไม่หลงทางออกนอกวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

1.2.4 กิจกรรมการเขียนบทความวิจัยโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนออกเผยแพร่ทางวารสารวิชาการเน้นฝึกปฏิบัติให้ครูได้ศึกษาและวิเคราะห์ตัวอย่างของบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ลงวารสารของสถาบันต่าง ๆ อย่างหลากหลาย แล้วให้ครูเขียนบทความวิจัยของตนเองตามกรอบขององค์ประกอบบทความวิจัยของวารสารวิชาการที่สนใจจะตีพิมพ์เผยแพร่

1.3 ประสิทธิผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครู พิจารณาจากศักยภาพด้านการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน การเขียนโครงการวิจัยโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และการเขียนบทความวิจัยโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนออกเผยแพร่ทางวารสารวิชาการ แล้วนำค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์คุณภาพระดับมากขึ้นไป

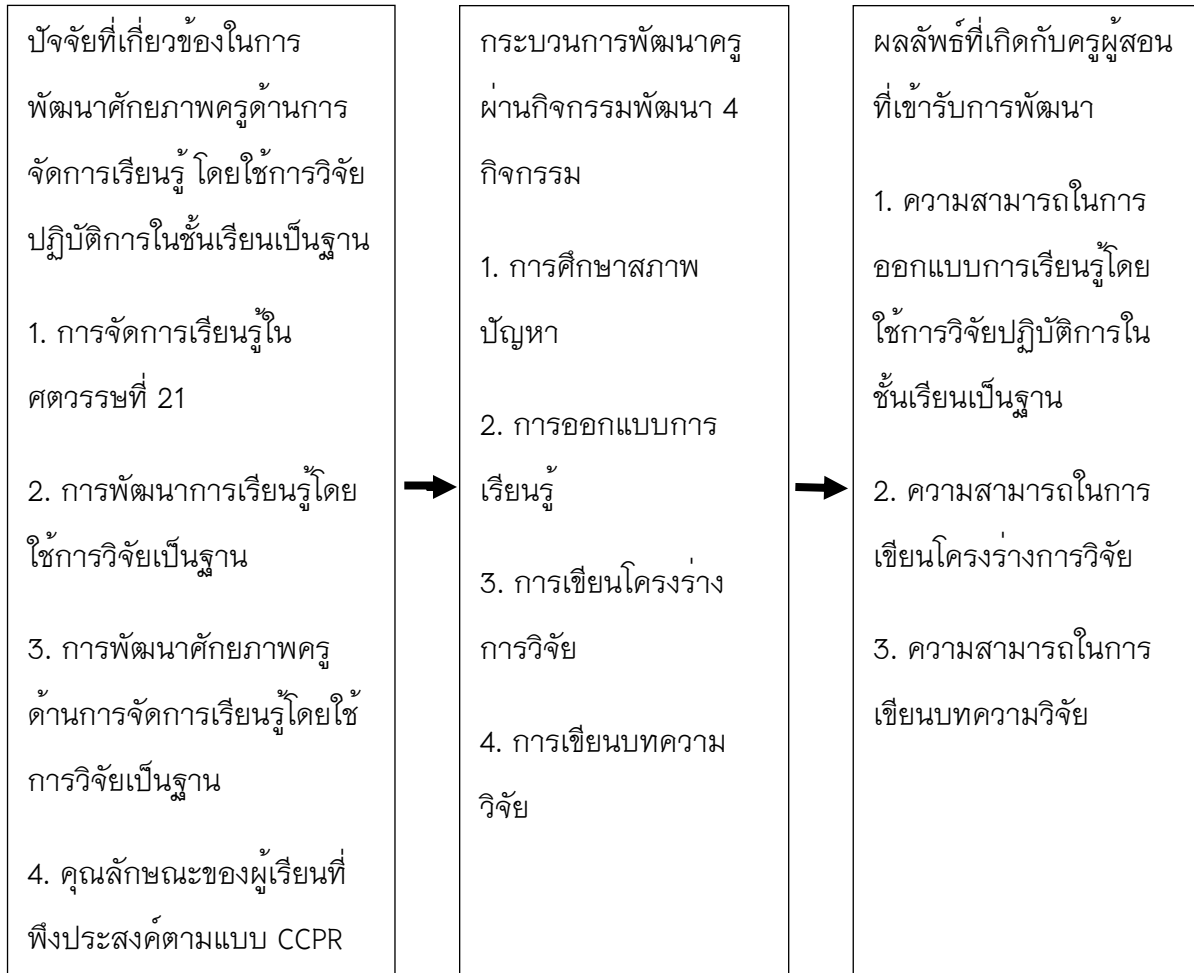
1.4 แนวคิดการพัฒนาศักยภาพครูเป็นผลมาจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้สรุปผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี 2552 – 2559 พบว่า ประสิทธิภาพของการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาครูมีค่อนข้างน้อย ในฐานะเป็นอาจารย์สอนด้านศึกษาศาสตร์มีภารกิจด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม จึงจัดทำวิจัยเรื่องนี้ขึ้นมา

1.5 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูต้องปรับบทบาทในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดคุณค่าต่อตัวผู้เรียน ต่อสังคมในทางสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น โดยเน้นการจัดการเรียนรู้เป็นไปเพื่อการคิด การประดิษฐ์ การสร้างสิ่งใหม่ ๆ อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ ปรับการสอนเพื่อเสริมสร้างลักษณะคนรุ่นใหม่ 4 ลักษณะ ตามที่ โพซุรย์ สีนลาร์ตัน (2561) กำหนดไว้ คือ การคิดวิเคราะห์ (Critical mind) การคิดสร้างสรรค์ (Creative mind) และการมีความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsible mind) หรือการสอน

เชิงก้าวหน้า CCPR Model ซึ่งเป็นการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ โดยทำให้การศึกษาเป็นไปเพื่อการวิเคราะห์วิจารณ์ แล้วนำไปสู่การสร้างการพัฒนา การได้มาซึ่งผลผลิตใหม่ ๆ

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย การวิจัยระยะที่ 1 เป็นการสำรวจและตรวจสอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐานของครู การวิจัยระยะที่ 2 เป็นการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพครู และการวิจัยระยะที่ 3 เป็นการประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครู มีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

1.1 การวิจัยระยะที่ 1 การสำรวจและตรวจสอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐานของครู กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ดำเนินการประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งหมด 8 กลุ่ม จำนวน 5 โรงเรียน รวมกลุ่มเป้าหมาย 40 คน

1.2 การวิจัยระยะที่ 2 การจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพครู มีการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพครู รวม 3 กิจกรรม ดังนี้

1.2.1 กิจกรรมฝึกปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครูด้านการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ณ โรงเรียนเจียงทองพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ เมื่อวันที่ 18-19 มิถุนายน 2563 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 รวม 2 วัน กลุ่มเป้าหมายเป็นครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม จำนวน 5 โรงเรียน รวมกลุ่มเป้าหมาย 50 คน

1.2.2 กิจกรรมฝึกปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครูด้านการเขียนโครงร่างการวิจัยโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ณ โรงเรียนบ้านเขว้าวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ เมื่อวันที่ 23-24 พฤศจิกายน 2563 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 รวม 2 วัน กลุ่มเป้าหมายเป็นครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม จำนวน 5 โรงเรียน รวมกลุ่มเป้าหมาย 50 คน

1.2.3 กิจกรรมฝึกปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครูด้านการเขียนบทความวิจัยโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ออกเผยแพร่ทางวารสารวิชาการ ณ โรงเรียนบ้านแท่นวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ เมื่อวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2564 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 หลักสูตรพัฒนาศักยภาพครู รวม 1 วัน กลุ่มเป้าหมายเป็นครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม จำนวน 5 โรงเรียน รวมกลุ่มเป้าหมาย 50 คน

1.3 การวิจัยระยะที่ 3 การประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครู เน้นการประเมินผลตามกิจกรรมที่ใช้พัฒนาศักยภาพครูตามกิจกรรมพัฒนาข้อ 1.2.1 ถึง 1.2.3 รวม 3 กิจกรรม ใช้กลุ่มเป้าหมายกิจกรรมละ 50 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาศักยภาพครู ได้แก่ ชุดฝึกปฏิบัติการด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 3 ชุด ประกอบด้วย (1) ชุดฝึกปฏิบัติการออกแบบการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR (2) ชุดฝึกปฏิบัติการเขียนโครงร่างวิจัย

ปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR (3) ชุดฝึกปฏิบัติการเขียนบทความวิจัยในชั้นเรียนออกเผยแพร่ทางวารสารวิชาการ

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินผลตามชุดฝึกปฏิบัติการและการปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครู ได้แก่ (1) แบบประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะตามรูปแบบ CCPR (2) แบบประเมินผลการเขียนโครงร่างวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะตามรูปแบบ CCPR และ (3) แบบประเมินผลการเขียนบทความวิจัยเชิงปฏิบัติในชั้นเรียนออกเผยแพร่ทางวารสารวิชาการ โดยผู้วิจัยออกแบบประเมินผลเป็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert, 1970) คือระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์ระดับคุณภาพของ บุญชม ศรีสะอาด (2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสร้างแบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเสนอผู้เชี่ยวชาญในคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระดับ +1 ทั้ง 3 ชุด ปฏิบัติการไปทดลองใช้กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายแบบ 1 ต่อ 1 1 ต่อ 10 และ 1 ต่อ 30 เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะอีกครั้ง ต่อจากนั้นจึงนำชุดฝึกใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกิจกรรมพัฒนาศักยภาพของครูทั้ง 3 กิจกรรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ ดังนี้

3.1 การพัฒนาศักยภาพครูด้านการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR เก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อวันที่ 18-19 มิถุนายน 2563 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ณ โรงเรียนเจียงทองพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

3.2 การพัฒนาศักยภาพครูด้านการเขียนโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR เก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อวันที่ 23-24 พฤศจิกายน 2563 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ณ โรงเรียนบ้านเขว้าวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชัยภูมิ

3.3 การพัฒนาศักยภาพครูด้านการเขียนบทความวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ออกเผยแพร่ทางวารสารวิชาการเก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2564 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ณ โรงเรียนบ้านแท่นวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

3.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพครู สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ทั้ง 3 กิจกรรมไปประเมินผลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาศักยภาพครู ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ใช้ค่าร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยเพื่อแปลผลจัดลำดับคุณภาพ

ผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐานของครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ พบว่า (1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน คิดเป็นร้อยละ 54 (2) ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ครูมีการจัดทำโครงร่างวิจัยก่อนทำการวิจัยคิดเป็นร้อยละ 23 และ (3) เมื่อจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแล้วเสร็จ มีการเขียนเป็นบทความวิจัยลงตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการมีเพียงร้อยละ 10

2. การออกแบบการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐานเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR พบว่า ในภาพรวมครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.32) มากที่สุด คือ ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์ (Productive mind) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.23) รองลงมา คือ ครูสามารถนำกิจกรรมการเรียนรู้ตามแบบ CCPR สู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียนอยู่ในระดับ

มากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.31) และน้อยที่สุด คือ ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ไตร่ตรองให้ผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D.=0.36)

3. การเขียนโครงร่างการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR พบว่า ในภาพรวมการเขียนโครงร่างการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.23) มากที่สุด คือ ครูสามารถระบุองค์ประกอบย่อยของขอบเขตการวิจัยได้ครบถ้วน สมบูรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.99$, S.D. = 0.09) รองลงมา มี 2 กิจกรรม คือ ครูสามารถเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาได้กระชับ ชัดเจน และครูใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98$, S.D. = 0.13) และน้อยที่สุด คือ ครูสามารถระบุประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัยได้ครบถ้วน สมบูรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D.=0.44)

4. การเขียนบทความวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนออกเผยแพร่ทางวิชาการ พบว่า ในภาพรวมครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพตนเอง สามารถเขียนบทความวิจัย เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ทางวารสารวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.30) มากที่สุด คือ ครูสามารถเขียนบทคัดย่อและ Abstract ได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$, S.D.=0.16) รองลงมา คือ ครูสามารถนำเสนอข้อมูลการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.29) และน้อยที่สุด คือ ครูสามารถเขียนข้อเสนอแนะเพื่อให้คนอื่นนำไปต่อยอดได้ อยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.41)

ผลการประเมินศักยภาพครู

ตารางที่ 1 ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR

กิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ไตร่ตรองให้ผู้เรียน (Critical Mind)	4.84	0.36	มากที่สุด
2. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการคิดสร้างสรรค์ให้ผู้เรียน (Creative Mind)	4.87	0.31	มากที่สุด
3. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการสร้างชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์ (Productive Mind)	4.93	0.23	มากที่สุด

ตารางที่ 1 ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR (ต่อ)

กิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่องานของตนเองและสังคม (Responsible Mind)	4.88	0.30	มากที่สุด
5. การนำกิจกรรมการเรียนรู้ตามแบบ CCPR สู่การปฏิบัติในชั้นเรียน	4.89	0.31	มากที่สุด
รวม	4.89	0.32	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ในภาพรวมการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ของครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาภาพตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.89, S.D. = 0.32) มากที่สุด คือ ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์ (Productive mind) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.93, S.D. = 0.23) รองลงมา คือ ครูสามารถนำกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ CCPR สู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.89, S.D. = 0.31) และน้อยที่สุด คือ ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ไตร่ตรองให้ผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.84, S.D. = 0.36)

ตารางที่ 2 ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านความสามารถในการเขียนโครงร่างการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR

กิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สามารถเขียนหัวข้อการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ให้สอดคล้องกับรายวิชาที่ปฏิบัติการสอนได้	4.95	0.20	มากที่สุด
2. สามารถเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาได้ กระชับ ชัดเจน	4.98	0.13	มากที่สุด
3. สามารถเขียนวัตถุประสงค์การวิจัยสอดคล้องกับหัวข้อการวิจัยได้	4.97	0.15	มากที่สุด
4. สามารถระบุองค์ประกอบย่อยของขอบเขตการวิจัยได้ ครบถ้วนสมบูรณ์	4.99	0.09	มากที่สุด

ตารางที่ 2 ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านความสามารถในการเขียนโครงการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR (ต่อ)

กิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. สามารถนิยามศัพท์เฉพาะเชิงปฏิบัติการสอดคล้องกับตัวแปรต้นและตัวแปรตามได้	4.83	0.37	มากที่สุด
6. ระบุประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยได้ครบถ้วนสมบูรณ์	4.73	0.44	มากที่สุด
7. นำเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัยได้ครบถ้วนสมบูรณ์	4.82	0.38	มากที่สุด
8. จัดหมวดหมู่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัยได้	4.84	0.36	มากที่สุด
9. นำเสนอกรอบแนวคิดการวิจัยที่ระบุตัวแปรต้นและตัวแปรตามสอดคล้องสัมพันธ์กัน	4.95	0.20	มากที่สุด
10. นำเสนอองค์ประกอบของวิธีดำเนินการวิจัยได้ครบถ้วนสมบูรณ์	4.96	0.71	มากที่สุด
11. นำเสนอรูปแบบการวิจัยที่ใช้ดำเนินการ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย	4.95	0.21	มากที่สุด
12. ระบุเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ครบถ้วน สมบูรณ์ทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล	4.92	0.26	มากที่สุด
13. ระบุวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ชัดเจนและถูกต้อง	4.94	0.22	มากที่สุด
14. ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	4.98	0.13	มากที่สุด
15. ระบุบรรณานุกรมสอดคล้องกับการอ้างอิงในประเด็นต่าง ๆ	4.79	0.21	มากที่สุด
16. นำเสนอภาคผนวกและมีตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ครบถ้วน สมบูรณ์	4.89	0.19	มากที่สุด
รวม	4.91	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ในภาพรวมการเขียนโครงร่างการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ของครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.23) มากที่สุด คือ ครูสามารถระบุองค์ประกอบย่อยของขอบเขตการวิจัยได้ครบถ้วน สมบูรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.99$, S.D. = 0.09) รองลงมา คือ ครูสามารถเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาได้กระชับ ชัดเจน และครูใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98$, S.D. = 0.13) และน้อยที่สุด คือ ครูสามารถระบุประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัยได้ครบถ้วน สมบูรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.44)

ตารางที่ 3 ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านความสามารถในการเขียนบทความวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR

กิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ศึกษาและวิเคราะห์หัวข้อย่อยของตัวอย่างบทความวิจัย เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจก่อนลงมือเขียนด้วยตนเองได้	4.89	0.30	มากที่สุด
2. สามารถเขียนบทคัดย่อและ Abstract ได้	4.97	0.16	มากที่สุด
3. สามารถเขียนบทนำของบทความวิจัยให้กระชับได้	4.89	0.30	มากที่สุด
4. สามารถนำเสนอข้อมูลการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยได้	4.90	0.29	มากที่สุด
5. สามารถสรุปผลการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยได้	4.89	0.36	มากที่สุด
6. สามารถอภิปรายผลด้วยการอ้างอิงงานวิจัยมาสนับสนุนได้	4.79	0.40	มากที่สุด
7. สามารถเขียนข้อเสนอแนะเพื่อให้คนอื่นนำไปต่อยอดได้	4.78	0.41	มากที่สุด
รวม	4.87	0.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ในภาพรวมการเขียนบทความวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ของครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.30) มากที่สุด คือ ครูสามารถเขียนบทคัดย่อ และ Abstract ได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$, S.D. = 0.16) รองลงมา คือ ครูสามารถนำเสนอข้อมูลการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.29) และน้อยที่สุด คือ ครู

สามารถเขียนข้อเสนอแนะเพื่อให้คนอื่นนำไปต่อยอดได้ อยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.78, S.D. = 0.41)

อภิปรายผลการวิจัย

1. การออกแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ผู้วิจัยเน้นให้ครูที่เข้ารับการพัฒนาดตนเองออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากที่สุด ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการกระทำหรือ Learning by doing ทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ฝึกทำงานเป็นกลุ่ม ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จัดทำชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ด้วยการกำหนดให้ครูที่เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ตามที่ไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2561) สังเคราะห์ขึ้น 4 ลักษณะ ประกอบด้วย การคิดวิเคราะห์ (Critical mind) การคิดสร้างสรรค์ (Creative mind) การมีผลผลิต (Productive mind) และการมีความรับผิดชอบ (Responsible mind) ให้เป็นกระบวนการศึกษาที่เป็นไปเพื่อการคิด การประดิษฐ์ การสร้างสิ่งใหม่ ๆ อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.89, S.D. = 0.32)

2. การเขียนโครงการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ปัจจุบันการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้รับความนิยมแพร่หลายจากหน่วยงานทางการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยได้มีการนำแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนมีความสามารถด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (ภัทรพร เกษสังข์, 2559) ซึ่งกระบวนการพัฒนาศักยภาพครูให้สามารถใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นฐานในการวางแผนการเรียนรู้ ช่วยให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และสามารถทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้เพิ่มขึ้น โดยเรวัตติ์ สวัสดิ์ (2555) พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น จากร้อยละ 48.50 เพิ่มเป็นร้อยละ 76.00 และครูสามารถทำวิจัยได้คนละ 1 เรื่อง มีคุณภาพของงานวิจัยอยู่ในระดับดี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ครูเขียนโครงการวิจัยก่อนดำเนินการวิจัยจริง ในหัวข้อการวิจัยของตนเองพบว่า ครูสามารถเขียนโครงการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.91, S.D. = 0.23)

3. การเขียนบทความวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อเผยแพร่ในวารสารวิชาการ ด้วยเพราะ การเขียนบทความวิจัยเป็นการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ข้อค้นพบ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ จากการศึกษา การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ โดยเน้นให้ครูที่เข้ารับการ พัฒนาตนเองได้เขียนบทความวิจัยเชิงสรุปจากรายงานการวิจัย จากการศึกษาตัวอย่างงานวิจัยที่ได้รับการ ตีพิมพ์จากวารสารวิชาการของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่มีหลากหลาย เพื่อเปรียบเทียบ องค์ประกอบของหัวข้อหรือประเด็นย่อย ๆ ของบทความวิจัยที่ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับการตีพิมพ์ ซึ่งช่วยให้ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนบทความวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนเพื่อตีพิมพ์โดยเผยแพร่ทางวารสารวิชาการของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่มีการกำหนด รูปแบบการเขียนบทความวิจัยเป็นลักษณะเฉพาะ กำหนดประเด็นและลำดับเนื้อหาค่อนข้างตายตัว ของแต่ละสถาบันการศึกษาได้อย่างรอบรู้ ลุ่มลึก ประกอบกับการที่ได้รับการชี้ประเด็นช่วงฝึกอบรม ของผู้วิจัยและคณะอย่างใกล้ชิดเป็นกันเองกับผู้รับการพัฒนาค้นคว้า จึงส่งผลทำให้การเขียนบทความ วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อส่งเผยแพร่ทางวารสารวิชาการของครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพ ตนเอง สามารถเขียนบทความวิจัยเพื่อเผยแพร่ทางวารสารวิชาการที่เป็นเป้าหมายการเผยแพร่อยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.30)

4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐาน เป็นการสอนที่ต้องอาศัย ทักษะขั้นสูง ซึ่งเกิดจากการศึกษาและการฝึกฝนที่เป็นระบบ ช่วยให้ครูผู้สอนได้พัฒนาตนเองสู่ครู มืออาชีพ คือครูนักวิชาการที่ทำงานโดยยึดหลักการ ทฤษฎี มีการค้นคว้าใหม่ ๆ มาสร้างเป็นความรู้ ของตนเอง (ชนาธิป พรกุล, 2561) และยังช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เพิ่มศักยภาพในการ ปฏิบัติงาน ช่วยให้ครูมีอิสระและกล้าตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ (Breeding, 2008)

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาศักยภาพครูด้านการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ ผู้เรียนตามแบบ CCPR มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในระดับชั้นเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR แล้วนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนา ศักยภาพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพครู ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาตนเอง ประกอบด้วยกิจกรรมฝึกปฏิบัติการออกแบบการเรียนรู้ กิจกรรม ฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และกิจกรรมฝึกปฏิบัติการเขียนบทความ วิจัยออกเผยแพร่ทางวารสารวิชาการ ซึ่งส่งผลทำให้ครูที่เข้ารับการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการ

เรียนรู้ มีศักยภาพการออกแบบการเรียนรู้ เขียนโครงการวิจัยและเขียนบทความวิจัยออกเผยแพร่ และเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การนำผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ไปใช้ในชั้นเรียน ครูควรเน้นจัดการเรียนรู้ด้วยการให้ผู้เรียนลงมือฝึกคิดวิเคราะห์ ฝึกสังเคราะห์ชิ้นงาน หรือผลิตภัณฑ์จากบทเรียนที่กำหนดไว้ แล้วสร้างเกณฑ์ประเมินชิ้นงาน เพื่อดันหาความคิดสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบจากชิ้นงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น จะช่วยให้การเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามแบบ CCPR ชัดเจนขึ้น

1.2 การนำผลการเขียนโครงการวิจัยก่อนลงมือทำวิจัย ช่วยให้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในชั้นเรียนของครูควรมีแบบแผนในการทำวิจัยที่ชัดเจน ที่สอดคล้องกับระเบียบวิธีวิจัยที่ครอบคลุมและเป็นระบบระเบียบน่าเชื่อถือ จะช่วยให้ผู้วิจัยได้คำตอบจากวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ครบถ้วน และแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่วางไว้

1.3 การนำผลการเขียนบทความวิจัยเผยแพร่ทางวารสารวิชาการครูควรติดต่อกองบรรณาธิการของวารสารทางวิชาการที่เป็นเป้าหมายในการเผยแพร่ไว้ล่วงหน้า เพื่อความชัดเจนในการส่งบทความวิจัยของตนเองส่งไปตีพิมพ์ ควบคู่ไปกับการจัดทำบทความวิจัยตามกรอบหัวข้อย่อยที่วารสารวิชาการฉบับที่เป็นเป้าหมายออกแบบไว้ จะช่วยให้บทความวิจัยของตนเองได้รับการพิจารณาให้ได้รับการตีพิมพ์ได้เร็วขึ้นและเป็นไปตามข้อกำหนดของวารสาร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ควรค้นหาประเด็นการวิจัยที่สอดคล้องกับประเด็นท้าทายตามกรอบพัฒนาข้อตกลงใน วPA จะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาตนเองที่มีผลงานสอดคล้องกับเกณฑ์การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน การคงวิทยฐานะ และการขอเลื่อนให้มีวิทยฐานะเพิ่มสูงขึ้นได้

2.2 การเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียน ครูออกแบบการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนได้หลากหลายวิธีการ ซึ่งอาจเชื่อมโยงไปยังกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะช่วยให้ได้รูปแบบการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนที่เหมาะสมใช้ในการจัดการเรียนรู้เป็นรูปแบบของตนเองได้

รายการอ้างอิง

- ชนาธิป พรกุล. (2561). *กระบวนการสร้างความรู้ของครู:กรณีการสอนบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). *80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี: พี บาลานซ์ดีไซด์แอนปรินต์ติ้ง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2561). *ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทราพร เกษลั้งซ์. (2559). *การวิจัยปฏิบัติการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เรวัต สวัสดิ์. (2555). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- วรรณดี สุทธินรากร. (2563). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน “เพื่อสร้างความหมายใหม่ในการเรียนรู้”*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สยามปริทัศน์.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์โอเดียนสแควร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พรักหวาน กราฟฟิค.
- สุทธิพงษ์ เวียงพรมมา. (2559). *การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านจิวศิริราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- สิทธิพล อาจอินทร์. (2562). *ศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Breeding, R.R. (2008). Empowerment as a function of contextnal self-understanding. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 51(11), 96-106.
- Likert, R. (1970). *Technique for the measurement of attitudes*. In G.F. Summer (Ed.) *Attitudes measurement*. New York: Rand Me Nally.

MeMiff, L. (2000). Virtual Professionalism and the Challenge For Irish Educators. *Irish Educational Studies*, 19(1), 139–150.